

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Hlušíkem, Ph.D. ve věci

žalobce: X. H. D.
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
hlášený pobyt ZZC Vyšní Lhoty, Vyšní Lhoty 234, 739 51 Vyšní
Lhoty

zastoupeného Mgr. Ing. Tomášem Tillmannem, advokátem
sídlem Umělecká 305/1, 702 00 Ostrava

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra ČR
Poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 4. 2024, č. j. OAM-195/BA-BA01-
HA15-2024, ve věci mezinárodní ochrany,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

Shodu s prvopisem potvrzuje I. M.

1. Žalobce se domáhal žalobou ze dne 21. 5. 2024 přezkoumání shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo rozhodnuto tak, že se žalobci mezinárodní ochrana dle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) neuděluje.
2. Podle žalobce byla v řízení o udělení mezinárodní ochrany zkrácena jeho práva, žalovaný porušil zásadu materiální pravdy, nezjistil přesně a úplně skutkový stav a neprovedl řádně všechna potřebná šetření. Připomněl, že důvodem jeho žádosti o mezinárodní ochranu byl strach z osob věřitelů a lichvářů (tzv. černé společnosti) v zemi původu, od kterých si žalobce zapůjčil finanční prostředky.
3. Je nanejvýš pravděpodobné, že v případě návratu do země původu nebude žalobci ze strany vietnamských orgánů poskytnuta adekvátní ochrana a bude vystaven ohrožení zdraví či dokonce života. Je známo, že Vietnam má problémy s chudobou a pro žalobce to znamená, že po návratu do vlasti nebude schopen získat zaměstnání a s ohledem na chybějící sociální systém nebude ani schopen překlenout dobu po návratu do vlasti. Žalobce má dále za to, že splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany, neboť je pravděpodobné, že by po návratu mohl být vystaven mučení, nelidskému a ponižujícímu zacházení či trestání, jak ze strany státu, tak ze stran věřitelů, kteří by se mohli začít domáhat splacení dluhu svépomocí. Žalobce rovněž namítl nezákonnost a nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, neboť žalovaný jej v průběhu řízení pouze poučil o tzv. Dublinském systému, ale dále se k němu nevyjádřil.
4. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout. Odkázal na informace o zemi původu stran postupu v zemi původu ve vztahu k poskytování „úvěrů na černo“. Z těchto informací také vyplývá, že ve Vietnamu existují možnosti, které může žalobce při ochraně svých práv využít. Posouzení žalobcova případu je dle žalovaného v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu, která poskytuje dostatečné odpovědi na všechny žalobní námítky. Žalovaný se dále odkázal na dle jeho názoru zcela dostačující zdůvodnění v napadeném rozhodnutí.

Zjištění z obsahu správních spisů

5. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce dne 8. 2. 2024 požádal o udělení mezinárodní ochrany, a to poté, co byl kontrolován PČR a bylo mu řečeno, že si o mezinárodní ochranu může požádat. Byl si vědom toho, že v ČR pobývá nelegálně, ale nevěděl, kde a jak svůj pobyt zlegalizovat.
6. Při poskytnutí údajů k této žádosti uvedl, že je svobodný a bezdětný, z Vietnamu odcestoval v září 2018 do Rumunska, kde měl pracovní vízum, které mělo končit v březnu 2020. V Rumunsku pracoval a neměl zde žádné problémy, odcestoval proto, že stavební firma, pro niž pracoval, měla málo zakázek a měl nízký příjem. Odjel proto nákladním automobilem do České republiky, přesný den vstupu do ČR si nepamatuje, bylo to v září 2019. Nikdy nežádal o udělení mezinárodní ochrany v ČR nebo jiných státech. Jeho zdravotní stav je dobrý. O mezinárodní ochranu žádá, protože si půjčil peníze ve Vietnamu od černé společnosti, obává se po návratu do vlasti lidí z této společnosti a také ve Vietnamu již nikoho nemá, jeho rodiče zemřeli. Ve vlasti neměl žádné potíže při odjezdu, neměl potíže ani s bezpečnostními složkami a státními orgány, rovněž neměl žádné potíže kvůli své rase, národnosti, náboženství, pohlaví, příslušnosti k sociální skupině či politickému přesvědčení. V ČR chce legálně žít a pracovat, aby mohl zaplatit své dluhy.

7. Ve správním spise jsou založeny informace o zemi původu, ohledně politické a bezpečnostní situace ve Vietnamu ze dne 14. 6. 2023 a dále Informace MZV ČR z 1. 2. 2024 k legálním půjčkám a nezákonnému půjčování peněz ve Vietnamu.
8. Následně dne 16. 4. 2024 rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím. Uzavřel v něm, že v průběhu řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti žalobce je snaha legalizovat si pobyt v ČR, neboť zde chce zůstat a pracovat. Návrat do země původu odmítá, jelikož se obává svých věřitelů a nemá tam žádné rodinné zázemí. Žalovaný neshledal naplnění zákonných důvodů pro udělení azylu, když žalobce neuvedl žádné konkrétní relevantní informace mimo svého tvrzeného důvodu k opuštění vlasti. Tvrzené obavy ze stran věřitele kvůli svým dluhům nelze vyhodnotit jako pronásledování pro uplatňování politických práv a svobod dle § 12 písm. a) zákona o azylu. Stejně tak nelze vyhodnotit jako pronásledování dle § 12 písm. b) zákona o azylu. Tvrzeným důvodem žádosti o mezinárodní ochranu je snaha o výdělek a legalizaci pobytu. Žalovaný neshledal ani důvod k udělení doplňkové ochrany, ani pro udělení azylu z humanitárních důvodů.

Posouzení věci krajským soudem

9. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Ve věci soud rozhodl bez jednání v souladu s § 51 s. ř. s.
10. Krajský soud především dospěl k závěru, že žalovaný zjistil skutkový stav v potřebném rozsahu a obstaral si dostatek informací potřebných k vydání rozhodnutí. Shromážděné informace ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu soud považuje za zcela dostatečné a přiměřeně aktuální k datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Z obsahu správního spisu vyplývá zcela jednoznačně, že žalobce se nikdy na státní orgány ve Vietnamu neobrátil, ačkoli nevystaly žádné okolnosti (nebyly ani nikým tvrzeny), že by mu v tomto cokoli bránilo. Zprávy o politické a bezpečnostní situaci ve Vietnamu považuje krajský soud za zcela dostačující a podložené. Krajský soud má za to, že žalovaný se zcela správně a podrobně vypořádal se situací v zemi původu žalobce při zohlednění žalobcem v průběhu řízení uvedených skutečností.
11. Krajský soud si v této souvislosti dovoluje připomenout judikaturu Nejvyššího správního soudu v otázce pronásledování soukromými osobami. Například v rozsudku ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 – 48 dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, který formuloval v právní větě, že „Skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona č. 325/1999, o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny.“ V právní větě rozsudku ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 – 54, pak Nejvyšší správní soud uzavřel, že „Obecné tvrzení stěžovatele o obavách z pronásledování či nebezpečí, které mu hrozí v zemi původu, bez prokázání existence takového nebezpečí, za situace, kdy se stěžovatel v zemi původu neobrátil se svými problémy na příslušné orgány, nelze podřadit pod zákonem vymezené důvody udělení azylu. Nebyla-li žádost o azyl podána bezprostředně po příjezdu na území České republiky, ale až poté, co stěžovateli nebyl pro pozdní podání žádosti prodloužen pobyt, na území České republiky pobýval nelegálně a hrozilo mu správní vyhoštění, svědčí to o její účelovosti.“ V rozsudku Nejvyššího

správního soudu ze dne 21. 12. 2015, č. j. 4 Azs 63/2005-55 tento uzavřel, že „*Důvodem pro udělení mezinárodní ochrany formou azylu (§ 12 zákona č. 325/1999, o azylu) není, odešel-li žadatel ze země původu pro obavy ze msty soukromé osoby (věřitele, jemuž nesplatil dluh), nadto za situace, kdy vyhrožování ani neoznámil policii a o azyl požádal v České republice teprve poté, kdy mu zde bylo uděleno správní vyhoštění.*“ Aktuálně se situací vietnamských dlužníků žádajících o udělení mezinárodní ochrany zabýval Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 26. 6. 2024, č.j. 2 Azs 98/2024-28, v němž uvedl „*Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že ve Vietnamu existují účinné mechanismy prostřednictvím policie nebo jiných orgánů veřejné moci a že vietnamská legislativa postihuje lichvu i nelegální poskytování půjček. Bez dalších konkrétních informací nelze předpokládat, že dlužník nebude chráněn před násilným vymáháním dluhů (srovnej usnesení NSS ze dne 25. 9. 2023, č.j. 5 Azs 99/2023-31). Ani určité problémy s korupcí v zemi původu neumožňují učinit závěr, že občanům je ochrana a priori nedostupná.*“

12. Optikou uvedené judikatury lze souhlasit s právním posouzením žádosti žalobce, tedy, že žalobcem uváděné skutečnosti nelze podřadit pod žádný z důvodů poskytnutí mezinárodní ochrany a s ohledem na zjištěný skutkový stav ani pro udělení mezinárodní ochrany formou doplňkové ochrany. V neprospěch žalobce lze přitom vyhodnotit okolnost, že o mezinárodní ochranu požádal až poté, co bylo zjištěno, že je v ČR nelegálně. Za situace, kdy žalobce ani v řízení o udělení mezinárodní ochrany, ani v řízení soudním netvrdí žádné relevantní skutečnosti, které by mohly vést k závěru o naplnění podmínek pro poskytnutí jedné z forem mezinárodní ochrany, přičemž v průběhu správního řízení ani nenamítal nic proti podkladům rozhodnutí, nutno dospět k závěru, že napadené rozhodnutí je správné a zákonné. Pro krajský soud není rovněž relevantní skutečnost, že žalobce odešel ze země původu pro své dluhy, které ve své zemi v době opuštění měl. Podle krajského soudu se žalovaný v dostatečné míře zabýval také podmínkami pro udělení humanitárního azylu a doplňkové ochrany, přičemž správně uzavřel, že pro udělení těchto druhů ochrany podmínky u žalobce splněny nejsou.
13. Ke vznesené námitce nezákonnosti a nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, neboť žalovaný žalobce v průběhu řízení pouze poučil o tzv. Dublinském systému, ale dále se k němu nevyjádřil, neuvedl žalobce, v čem mělo toto pochybení vliv na dotčení práv žalobce, potažmo zákonnost napadeného rozhodnutí a ani krajský soud takové dotčení neshledal. Proto krajský soud tuto námitku považuje za nedůvodnou.

Závěr a náklady řízení

14. Krajský soud tedy uzavírá, že žalobní námitky důvodnými neshledal, a proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
15. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce v řízení úspěšný nebyl a žalovanému nad rámec jeho úřední činnosti žádné náklady nevznikly. Soud tedy výrokem II. tohoto rozsudku žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 30. září 2024

JUDr. Petr Hlušík, Ph. D.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje I.M.